

Μαζί με τα καλούδια από τον Νέο Κόσμο, στα 1492, οι άνδρες του Χριστόφορου Κολόμβου έφεραν στην Ευρώπη και τη σεξουαλικά μεταδιδόμενη σύφιλη. Στα 1564, επιδημία της σάρωσε τη Νάπολη κι απλώθηκε σ' ολόκληρη τη γηραιά ήπειρο. Γνωρίζοντας ότι η σύφιλη μεταδίδεται με τη σεξουαλική επαφή, ο (σπουδαιότερος της Αναγέννησης) Ιταλός ανατόμος, Γκαμπριέλε Φαλόπιο (1523 – 1562), σκέφτηκε ότι το πρόβλημα μπορούσε να λυθεί με μια ασπίδα.

Ήδη, από την αρχαιότητα, οι γυναίκες χρησιμοποιούσαν εμπειρικές μεθόδους φραγμού (λαδωμένο χαρτί στην Ασία, κερι μέλισσας στην Ευρώπη) για να αποτρέπουν ανεπιθύμητες εγκυμοσύνες. Κατασκεύασε μια θήκη από ύφασμα και λάστιχο, έβαλε κάποιους άνδρες να το φορέσουν στο πέος τους και να το δέσουν με μια ροζ κορδελίτσα και τους έστειλε στη μάχη. Ήταν τα πρώτα προφυλακτικά. Ο ίδιος έλεγε ότι το χρησιμοποίησαν 1.100 άνδρες και κανένας τους δεν κόλλησε σύφιλη.

Το πρωτόγονο αυτό προφυλακτικό έγινε μόδα αλλά η σύφιλη επανήλθε δριμύτερη: Ούτε ο εφευρέτης σκέφτηκε να συστήσει ούτε πέρασε από το μυαλό των χρηστών ότι αυτό το πράγμα έπρεπε να διατηρείται σε καλή κατάσταση και να πλένεται! Το άλλαζαν όταν πια είχε αχρηστευτεί. Εγκαταλείφθηκε.

Έναν αιώνα αργότερα, ο σεξουαλικά υπερδραστήριος βασιλιάς Κάρολος Β' (1630 – 1685) της Αγγλίας απαίτησε από τον γιατρό Τζον Κόντομ μια αξιόπιστη μέθοδο για να μην κολλήσει σύφιλη. Με βάση προηγούμενες απόπειρες («προφυλακτικά» από κύστες ψαριών), ο Κόντομ έφτιαξε μια θήκη από έντερο προβάτου, τη λίπανε και την παρέδωσε στο μονάρχη. Ο βασιλιάς γλίτωσε τη σύφιλη και η εφεύρεση ξανάγινε μόδα. Από τα μέσα του 19ου αιώνα, ξεκίνησε μαζική παραγωγή: Πια, τα προφυλακτικά ήταν λαστιχένια, πατέντα των Χάνκοκ και Γκουντγίαρ.

Το μικρόβιο «ωχρά σπειροχαίτη» που προκαλεί τη σύφιλη, ανακαλύφθηκε μόλις το 1905. Και η πενικιλίνη που την καταπολεμά, στα 1945. Όμως, το AIDS κατέστησε τις νέες γενιές προφυλακτικών απαραίτητες.

(Εθνος της Κυριακής, 8.2.2009) (τελευταία επεξεργασία, 11.9.2010)